

Respons

Jordan, Syria, Libanon og Tyrkia: Kjønnsmestelse

- Finnes det befolkningsgrupper som praktiserer kjønnsmestelse av jentebarn i Jordan, Syria, Libanon eller Tyrkia?

Innledning

Kjønnsmestelse av jentebarn er utbredt visse steder i Afrika. Fenomenet eksisterer også i Midtøsten, men tilgjengelig kildemateriale tyder på at utbredelsen er langt mindre enn i Afrika og begrenset til visse miljøer. En rekke artikler som omhandler kjønnsmestelse av jentebarn nevner at fenomenet eksisterer i land som Jordan, Syria og Tyrkia, eller at det finnes «anekdotiske bevis» for at fenomenet eksisterer i disse landene (Birch 2005; van der Osten-Sacken & Uwer 2007). Med unntak av et lokalsamfunn sør i Jordan, finnes det imidlertid ingen konkret dokumentasjon på at dette praktiseres i øvrige deler av Jordan eller i Syria, Libanon og Tyrkia. En omfattende UNICEF rapport om kjønnsmestelse av jentebarn publisert i 2013 lister ikke opp Jordan, Syria, Libanon eller Tyrkia blant land hvor dette fenomenet er utbredt (UNICEF 2013).

Syria, Libanon og Tyrkia

Det foreligger ingen konkret dokumentasjon på at kjønnsmestelse av jentebarn praktiseres i Libanon, Syria eller Tyrkia. I 2003 ble den tyske NGOen WADI gjennom sitt arbeid i Nord-Irak kjent med at kjønnsmestelse av jentebarn var utbredt i det kurdiske Germain-området øst i de kurdiskstyrte områdene av Nord-Irak (Landinfo 2013, s. 6-7). Lignende funn er ikke gjort i kurdiske deler av Tyrkia eller Syria. Enkelte forskere, som den kurdiske antropologen Kameel Ahmady, hevder at fenomenet er begrenset til Sorani-talende befolkningsgrupper i Nord-Irak og Iran, mens kurmanji-talende kurdere i Tyrkia ikke praktiserer kjønnsmestelse (Devleti 2008). Landsomfattende spørreundersøkelser foretatt i Irak i 2011 avslørte at kjønnsmestelse ble praktisert og var utbredt blant kurdere i provinsene Suleimaniya og Erbil samtidig som forekomsten var langt lavere i andre provinser, herunder i den kurdiske provinsen Dahuk (med en forekomst på kun 1,7 % av de spurte) som grenser til Tyrkia og Syria (Landinfo 2013, s. 7).

Thomas von der Osten-Sacken og Thomas Uwer (2007), som jobber for organisasjonen WADI mener imidlertid at årsaken til at man ikke har dokumenterte tilfeller i land som Syria

Respons Jordan, Syria, Libanon og Tyrkia: Kjønnsmestelse

og Tyrkia skyldes at ingen har fått anledning til å gjøre uavhengige undersøkelser eller drive helsearbeid som er egnet til å avdekke kjønnslemlestelse i disse landene. Det var først etter at WADI over et lengre tidsrom hadde arbeidet med primærhelse i lokalmiljøer i Germain-området at den høye forekomsten av kjønnslemlestelse ble avdekket her i 2003 (van der Osten-Sacken & Uwer 2007). Dette argumentet støttes av Kurdish Human Rights Project ved Paranjali Acharya som argumenterer for at kjønnslemlestelse også kan være utbredt blant kurdere i Tyrkia og Syria, selv om konkrete beviser for dette mangler. Ifølge Acharya har tilfeller av kjønnslemlestelse av kvinner i Tyrkia blitt rapportert til Kurdish Human Rights Project ved flere anledninger. Samtidig ble det understreket at områder hvor kjønnslemlestelse av jenter primært forekommer er blant sorani-talende kurdere i Halabja, Germain og Kirkuk (Acharya 2009).

Jordan

I Jordan er kjønnslemlestelse av jentebarn nærmest ikke-eksisterende, med unntak av et lokalsamfunn i Wadi Araba sør i landet. Kjønnslemlestelse av jenter i Wadi Araba ble oppdaget i 1998 i forbindelse med at helseorganisasjonen Community Centres for Social Development (CCSD) gjennomførte spørreundersøkelser i området. Undersøkelsene konkluderte med at 95 % av de spurte kvinnene hadde blitt utsatt for kjønnslemlestelse (UNICEF 2007, s. 116). Praksisen synes å være begrenset til den lille byen Rahma med om lag 500 innbyggere 50 km fra havnebyen Aqaba. Befolkningen her tilhører en bestemt beduinastamme som opprinnelig stammer fra Sinai hvor kjønnslemlestelse av jenter også forekommer. Helsearbeidere har slått fast at denne gruppen praktiserer såkalt «type 1» kjønnslemlestelse som innebærer hel eller delvis fjerning av klitoris og/eller klitorishetten. Dette skjer vanligvis nå jentene er mellom 9 og 12 år gamle. Flere hundre medlemmer av denne beduinastammen bor også i Shallalah, en forstad til Aqaba. Her er visstnok ikke praksisen like utbredt som i Rahma fordi de som bor i Shallalah har større kontakt med storsamfunnet enn det relativt isolerte Rahma (Charkasi 1999; Sabbagh-Gargour 2003). Ifølge UNICEF har ingen nye tilfeller av kjønnslemlestelse av jenter blitt oppdaget etter at CCSD satte i gang et utdanningsprogram i det berørte lokalsamfunnet (UNICEF 2007, s. 116).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Respons Jordan, Syria, Libanon og Tyrkia: Kjønnslemlestelse

Referanser

Skriftlige kilder

- Acharya (2009, 29. mai). *The Practice of Female Genital Mutilation (FGM) in the Kurdish Regions*. Seminar om kjønnslemlestelse ved School of Oriental and African Studies (SOAS) Tilgjengelig via http://www.google.com/url?sa=t&rc=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=4&ved=0CEMQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.khrp.org%2Fkhrp-news%2Fhuman-rights-documents%2Fdoc_download%2F218-the-practice-of-female-genital-mutilation-fgm-in-the-kurdish-regions-.html&ei=gAHpUuP7LuSv4ASeqoDoAQ&usg=AFQjCNGJfae7PtL9Hh6iFU4dWIYIxWNTGg [lastet ned 29. januar 2014]
- Birch N. (2005, 10 august). Female circumcision surfaces in Iraq. *Christian Science Monitor*. Tilgjengelig fra <http://www.csmonitor.com/2005/0810/p06s01-woiq.html> [lastet ned 29. januar 2014]
- Charkasi D. (1999, 2. august). Female circumcision still haunts Jordanian tribe in southern Jordan. *Jordan Times*. Tilgjengelig via <http://www.arabwestreport.info/year-1999/week-32/19-female-circumcision-still-haunts-jordanian-tribe-southern-jordan> [lastet ned 29. januar 2014]
- Devleti S. (2008). Kurdish woman are also victims of circumcision. *Kurdish Media*. Tilgjengelig fra <http://www.kurdmedia.com/article.aspx?id=14522> [lastet ned 29. januar 2014]
- Landinfo (2013 6. februar). Irak: Kjønnslemlestelse. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/2304/1/2304_1.pdf [lastet ned 22. januar 2014]
- Sabbagh-Gargour R. (2003, 13. november). The Jordanian town that still circumcises women. *The Daily Star*. Tilgjengelig fra <http://www.dailystar.com.lb/Culture/Art/2003/Nov-13/111346-the-jordanian-town-that-still-circumcises-women.ashx#axzz2rnVC7XE2> [lastet ned 29. januar 2014]
- UNICEF (2007, desember). *Children in Jordan. Situation Analysis 2006/2007*. New York: UNICEF. Tilgjengelig fra http://www.unicef.org/sitan/files/SITAN_Jordan_Eng.pdf [lastet ned 29. januar 2014]
- UNICEF (2013). *Female Genital Mutilation/Cutting: A statistical overview and exploration of the dynamics of change*. New York: UNICEF. Tilgjengelig fra http://www.unicef.org/media/files/FGCM_Lo_res.pdf [lastet ned 29. januar 2014]
- von der Osten-Sacken T. & Uwer T (2007). Is Female Genital Mutilation an Islamic Problem? *Middle East Quarterly*. Winter 2007 (29-36). Tilgjengelig fra <http://www.meforum.org/1629/is-female-genital-mutilation-an-islamic-problem> [lastet ned 22. januar 2014]

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.